

Beantwoording vragen van RTL Nieuws aan de Politie-eenheid Rotterdam

Beste Roland, voor dat ik inga op de vragen wil ik je graag het volgende meegeven.

Eind juni 2019 hebben waarnemend politiechef Hans Vissers en plaatsvervangend politiechef Karin Krukkert en de voorzitter van de OR uitgebreid gesproken met Carel Boers en ██████████. Aanleiding was een ██████████ juni 2019 waarin ██████ stelde dat het in de eenheid Rotterdam goed fout was. De toenmalige politiechef heeft daarop het initiatief genomen om ██████ en Carel uit te nodigen voor een gesprek. Het was een open verkennend gesprek waarin een veelheid aan onderwerpen aan de orde is geweest en dat circa twee uur heeft geduurd. Er is vanwege het verkennende karakter van het gesprek niet voor gekozen hiervan een gespreksverslag te maken. Van het gesprek zijn opnames gemaakt die niet in ons bezit zijn. Wij hebben met de beste intentie de vragen beantwoord op basis van persoonlijk herinneringen van de betrokken deelnemers van een gesprek dat circa 14 maanden geleden plaatsvond. Wij vinden het journalistiek gezien twijfelachtig dat slechts een van beide partijen over geluidsopname van een bijna twee uur durend gesprek beschikt en daar selectief uit kan putten. Bij het werken met deze vorm van 'bewijsvoering' zouden beide partijen over de volledige teksten moeten kunnen beschikken. Het is op opmerkelijk dat deze opnames gedeeld worden behalve met de deelnemers aan het gesprek. Juist ook omdat in het totale gesprek elementen worden genoemd die onze visie daarover ondersteunen. Het verhaal wordt nu eenzijdig opgehangen aan circa één minuut transcript. Dat doet naar onze mening geen recht aan de werkelijkheid.

Dan je vragen aan de Eenheid Rotterdam.

RTL Nieuws heeft onderzoek gedaan naar de afhandeling door de politieleiding van de Eenheid Rotterdam van racistische WhatsApp berichten van jeugdagenten van het bureau Marconiplein in Rotterdam naar aanleiding van een filmpje op Dumpert januari 2019.

Naar aanleiding van onze bevindingen willen we de Eenheidsleiding van de politie Rotterdam een aantal vragen voorleggen.

A) Op 14 februari 2019 is er een gesprek geweest tussen Carel Boers (destijds adviseur/coach Nationale Politie), een politiemedewerker, Frank Paauw en Helmoed Wierda.

In dat gesprek maken Boers en de politiemedewerker expliciet melding van het racistische app-verkeer tussen de Rotterdamse jeugdagenten. De WhatsApp berichten zijn tijdens dat gesprek letterlijk geciteerd en er is bij gezegd dat het gaat om jeugdagenten in Rotterdam.

1. Wat is er na dat gesprek gedaan om die melding te onderzoeken of duidelijk te krijgen wie die WhatsApp berichten heeft verstuurd?

2. In een reactie op de berichtgeving in het NRC 30 juni j.l. geeft de politie Rotterdam aan dat de eenheidsleiding niets af wist van het bestaan van de racistische WhatsApp berichten. Hoe rijmt u dat met het feit dat twee bronnen aan RTL Nieuws melden dat de inhoud van de WhatsApp berichten op 14 februari 2019 met Paauw en Wierda zijn besproken?

Het gesprek van 14 februari 2019 ging over een specifieke casuïstiek met een ██████████ van de eenheid Rotterdam. De heer Boers trad op als belangenbehartiger voor deze ██████████. In dat gesprek zijn er door de ██████████ en de heer Boers in algemene zin opmerkingen gemaakt over 'andere vermeende misstanden' bij de politie. Daarbij heeft politiechef Frank Paauw aangegeven dat hij hierover concrete voorbeelden wilde krijgen, zodat hij daarmee aan de slag kon gaan. Zowel Frank Paauw als Helmoed Wierda geven aan dat bovengenoemde casus niet op deze wijze expliciet in dat gesprek aan ze is voorgelegd. Wel heeft Paauw aan de leidinggevendenden binnen de Eenheid Rotterdam het signaal over vermeende misstanden uit het gesprek van 14 februari 2019 kenbaar gemaakt. Daarbij is benadrukt dat deze thematiek voortdurende alertheid vraagt van de leiding.

B) Op 26 juni 2019 is er een gesprek geweest tussen Carel Boers, twee politiemedewerkers (klokkenluiders), de interim politiechef van de Eenheid Rotterdam Hans Vissers, de plaatsvervangend politiechef Karin Krukkert en een lid van de OR van de Eenheid Rotterdam. Van dat gesprek zijn geluidsopnames die in het bezit zijn van RTL Nieuws.

In dat gesprek zeggen Boers en een klokkenluider dat ze bij de eenheidsleiding van Rotterdam expliciet melding hebben gemaakt van het racistisch app-verkeer tussen de Rotterdamse jeugdagenten.

De WhatsApp berichten zijn door Boers letterlijk geciteerd en er is bij gezegd dat dat het gaat om jeugdagenten in Rotterdam. Kort daarna reageert Hans Vissers op de citaten en zegt daarover: "dat is gewoon traceerbaar".

3. Wat is er na dat gesprek gedaan om die melding te onderzoeken of duidelijk te krijgen wie die WhatsApp berichten heeft verstuurd?

Carel Boers en ██████████ hebben in het gesprek melding gemaakt dat er binnen de politie onderlinge conversaties plaatsvinden waarbij sprake zou zijn (geweest) van taalgebruik dat als grensoverschrijdend kan worden beschouwd. Hiervan zijn ook voorbeelden gegeven. Men overlegde onder andere diverse A4'tjes waarop één of enkele regels tekst stonden die afkomstig zouden zijn uit dergelijke

conversaties. In het gesprek is in algemene zin over grensoverschrijdende conversaties gesproken. Er is niet bij gezegd in welk specifiek team deze gesprekken plaatsvonden. En toen daar door ons in de loop van het gesprek naar gevraagd werd om voorbeelden expliciet naar tijd, personen of plaats te maken zodat wij deze zaken concreet konden oppakken, wilden zij dit niet doen. Zij gaven aan zelf hiermee in de eenheid Rotterdam aan de slag te willen gaan. Men gaf aan dat deze informatie vanwege de vertrouwelijkheid niet kon worden gedeeld. Deze vertrouwelijkheid hebben we destijds gerespecteerd. Wat ons ook de mogelijkheid ontnam om een interventie te doen. Men is hier later nimmer op terug gekomen.

Mede naar aanleiding van het gesprek met Carel Boers en ██████████ en de daarop volgende openbrief van Carel Boers zijn er binnen de politie en in de eenheid Rotterdam tal van initiatieven ondernomen om dergelijk gedrag bespreekbaar te maken en te begrenzen. Aan de leidinggevendenden van de eenheid Rotterdam is tevens gevraagd alert te zijn op dergelijke signalen en in geval van het herkennen van dergelijke signalen daarvan de EL te informeren.

4. In een reactie op de berichtgeving in het NRC 30 juni j.l. geeft de politie Rotterdam aan dat de eenheidsleiding niets af wist van het bestaan van de racistische WhatsApp berichten. Hoe rijmt u dat met het feit dat uit geluidsopnames van dat gesprek, blijkt dat de inhoud van de WhatsApp berichten op 26 juni 2019 letterlijk zijn voorgelezen aan Vissers en Krukkert en dat er bij is gezegd dat het gaat om WhatsApp berichten van jeugdagenten van een team in Rotterdam?

In het bijna twee uur durende gesprek van 26 juni 2019 is het één van de voorbeelden die door de gesprekspartners is gedeeld. Op onze vraag om het specifiek te maken is men niet teruggekomen. Men had geen screenshots van dergelijke conversaties of ander bewijs bij zich en dus leidden de losse zinnen niet concreet naar een te onderzoeken (groepen) politiemedewerkers.

5. Is er na dit gesprek van 26 juni 2019 contact opgenomen met Carel Boers en/of de klokkenluider om te vragen of het mogelijk was de WhatsApp berichten te delen? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Op ons verzoek aan de heer Carel Boers en ██████████ in het gesprek van 26 juni 2019 om de bij hen bekende informatie met ons te delen is geen gevolg gegeven. In het transcript van een gesprekgedeelte dat u ons heeft verstrekt geven zij zelf aan dat we het op termijn zeker zouden krijgen. Dat is echter nooit gebeurd.

6. Waarom is er na berichtgeving van NRC 30 juni 2020 over de WhatsApp berichten wel een onderzoek ingesteld door het VIK en is dat niet gedaan na de eerdere twee meldingen van 14 februari 2019 en 26 juni 2019?

Sinds zondag 28 juni 2020 beschikt de leiding van de eenheid Rotterdam over screenshots van een appconversatie van een basisteam in Rotterdam. Deze screenshots zijn intern verstrekt via de leidinggevende van het betreffende basisteam. Gezien de ernst van de gedeelde berichten vonden wij dat deze zaak destijds intern breder besproken en beoordeeld had moeten worden. Er is alsnog een onderzoek ingesteld. Het OM heeft een strafrechtelijk onderzoek ingesteld dat inmiddels is afgerond, zie persbericht van het OM:

<https://www.om.nl/actueel/nieuws/2020/08/04/geen-vervolging-in-onderzoek-naar-whatsapp-groep-politie-rotterdam>. De informatie die destijds in het gesprek is gedeeld was niet specifiek genoeg om een onderzoek te starten. Derhalve is er voor gekozen om in algemeen zin deze problematiek binnen de eenheid aan de orde te stellen. Daarbij zijn tal van initiatieven ondernomen om het onderwerp onder de aandacht te brengen.

C) In de raadsvergadering van Rotterdam op 9 juli 2020 meldt burgemeester Aboutaleb dat de klokkenluiders met het gesprek op 26 juni 2019 andere bedoelingen hadden dan alleen een misstand aan te kaarten. De burgemeester zegt in de raad dat Boers en de klokkenluider er op uit waren de misstanden rondom de racistische WhatsApp berichten zelf binnen de Eenheid te willen uitzoeken en dat het gesprek meer een "acquisitie-achtig karakter" had. Ook stelt de burgemeester in de raadsvergadering dat het op basis van de door de klokkenluiders gegeven informatie "niet traceerbaar" was bij wie de WhatsApp berichten afkomstig waren. Dat zegt de burgemeester naar eigen zeggen op basis van een gesprek dat hij in de dagen voorafgaand aan de raadsvergadering had met de "toenmalig politiechef" van de Eenheid Rotterdam.

7. Is het juist dat Hans Vissers of iemand anders van de Eenheidsleiding de burgemeester een weergave van het gesprek van 26 juni 2019 heeft gegeven die die uitspraken (acquisitie-achtig karakter) van Aboutaleb in de raad kunnen onderbouwen?

Plaatsvervangend politiechef Karin Krukkert heeft op dinsdag 30 juni 2020 burgemeester Ahmed Aboutaleb over het bestaan van de betreffende App-conversaties geïnformeerd. Korte tijd later is door de politiechef Fred Westerbeke burgemeester Ahmed Aboutaleb geïnformeerd over het gesprek van 26 juni 2019 waarin is toegelicht dat drie gesprekspartners namens de eenheid Rotterdam destijds met Carel Boers en ██████████ hebben gesproken en dat onder andere in het gesprek door de heer Carel Boers het aanbod is gedaan om de eenheid Rotterdam te helpen. Carel Boers en de andere ██████████ boden aan om als een soort expertgroep met aanvulling vanuit de eenheid Rotterdam onderzoek te doen en daarnaast met dit onderwerp aan de slag te gaan om de organisatie op dit aspect te verbeteren. Omdat heer Carel Boers als (extern) organisatieadviseur-coach werkt hebben wij dit aanbod gezien als een vorm van acquisitie. Hierop zijn wij om ons moverende redenen niet ingegaan. Wij hebben wel gevraagd of zij ons konden

helpen met het concreter maken van de verdenkingen. Denk aan namen, een specifiek basisteam, leidinggevende(n), screenshots etc. Dat wilde men op dat moment niet en men is er daarna nimmer op teruggekomen.

Is de Eenheidsleiding van mening dat het gesprek van 26 juni 2019 een "acquisitie-achtig karakter" had? Zo ja, op welke manier?

Zie verder vraag 7.

Tot slot. Laat er geen misverstand over bestaan dat de inhoud van deze Appconversatie grensoverschrijdend en ongepast is. Dit zal voor ons altijd aanleiding zijn om nader te onderzoeken. De gesprekspartners hebben aan ons verzoek om de voorbeelden specifiek te maken geen gehoor willen geven in het gesprek, vanwege de vertrouwelijkheid waarmee dit men hen gedeeld was, waardoor het voor ons niet mogelijk was een onderzoek te starten. In die tijd is er in de eenheid Rotterdam een ander voorbeeld van een dergelijke chatbericht bekend geworden waar de betreffende collega wel konden worden achterhaald. Daarop is een disciplinair onderzoek verricht en heeft er een interventie plaatsgevonden. Dat hadden we in deze casus uiteraard ook gedaan als we voldoende op de hoogte waren gebracht om te weten op wie het onderzoek zich zou moeten richten.

RTL Nieuws gaat dinsdag 25 augustus in haar publicaties (TV & online) aandacht besteden aan de afhandeling van de racistische WhatsApp berichten door de politieleiding in Rotterdam.

Graag ontvangen we de antwoorden op onze vragen morgen om uiterlijk 12:00 uur.

Ook horen we graag of iemand van de korpsleiding bereid is tot een toelichting op camera.

Wij kiezen ervoor het bij een schriftelijke reactie te laten.

Mochten er nog vragen zijn dan hoor ik dat graag.

Vriendelijke groet,

Roland Strijker
Onderzoeksjournalist
RTL Nieuws
06-██████████

